

Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Sammanfattning

Utskottet behandlar i detta betänkande regeringens budgetproposition för 2007 med förslag till anslag m.m. inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, vilket också inkluderar förslag från Riksrevisionens styrelse till riksdagen om bl.a. Riksrevisionens anslag Internationellt utvecklingssamarbete. Ramen för utgiftsområde 7 uppgår till 26,7 miljarder kr.

De motionsförslag som behandlas i betänkandet avser biståndsramen, fördelningen på anslag samt Sveriges skuldavskrivningar och avräkningar från biståndsramen. Dessutom behandlas i betänkandet motionsyrkanden som har anknytning till de områden som enligt regeringen ska prioriteras i Sveriges biståndspolitik. Utskottet avser att senare under mandatperioden behandla ytterligare ett antal motionsförslag som inlämnats under allmänna motionstiden 2006 och som rör biståndsfrågor.

Utskottet välkomnar regeringens förslag om att det svenska biståndet för 2007 ska uppgå till 1 % av beräknad BNI. Samtidigt understryker utskottet att biståndets kvalitet måste sättas i centrum. Mål- och resultatstyrningen måste förbättras när det gäller både bilaterala och multilaterala insatser.

Utskottet ser positivt på att följande områden enligt budgetpropositionen kommer att prioriteras under 2007: demokrati och mänskliga rättigheter, säkerhet och utveckling, ekonomisk tillväxt, en miljömässigt hållbar utveckling, handel och utveckling, hiv och aids, kvinnors villkor och jämställdhet samt effektivitet i biståndet.

I betänkandet tillstyrker utskottet förslagen i budgetpropositionen om anslagstilldelning och bemyndiganden för regeringen att under 2007 göra ekonomiska åtaganden inom biståndsverksamheten som medför utgifter och förpliktelser efter 2007. Utskottet tillstyrker också förslaget om att bemyndiga regeringen att lämna ett s.k. villkorslån till PIDG Trust (Private Infrastructure Development Group) för att finansiera riskkapital i Guarantco, i syfte att öka tillgången till finansiering av infrastrukturprojekt

i låginkomstländer. Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet samtliga i betänkandet behandlade förslag från regeringen respektive Riksrevisionens styrelse. Samtliga motionsförslag avstyrks av utskottet.

I ärendet finns fem reservationer och två särskilda yttranden.

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut	5
Redogörelse för ärendet	8
Ärendet och dess beredning	8
Bakgrund	8
Utskottet	10
Propositionens huvudsakliga innehåll	10
Biståndsram, anslagsfrågor m.m. inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	12
Motionerna	12
Utskottets överväganden	13
Skulder, skuldavskrivningar och avräkningar	20
Motionerna	20
Utskottets överväganden	21
Mål och inriktning, prioritering av vissa biståndsinsatser	23
Motionerna	23
Utskottets överväganden	24
Effektivitet i biståndet	31
Motionerna	31
Utskottets överväganden	31
Reservationer	35
1. OECD:s biståndsregler och avräkning för skuldavskrivning, punkt 2 (s, v, mp)	35
2. Övriga frågor om skulder, skuldavskrivning och avräkningar, punkt 3 (v)	35
3. Övriga frågor om skulder, skuldavskrivning och avräkningar, punkt 3 (mp)	36
4. Mål och inriktning, prioritering av vissa biståndsinsatser, punkt 4 (v)	38
5. Mål och inriktning, prioritering av vissa biståndsinsatser, punkt 4 (mp)	39
Särskilda yttranden	40
1. Biståndsram, anslagsfrågor m.m. inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, punkt 1 (s)	40
2. Biståndsram, anslagsfrågor m.m. inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, punkt 1 (mp)	41
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	42
Propositionen	42
Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006	43
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens och Miljöpartiets förslag till anslag för år 2007 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd	47

Tabell

Bedömning av andelen offentligt utvecklingsbistånd i % av BNI i DAC:s
medlemsstater 2006 och 2010 14

Diagram

Parisdeklarationen 33

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Biståndsram, anslagsfrågor m.m. inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

a) *Biståndsram*

Riksdagen fastställer biståndsramen för internationellt utvecklingssamarbete till 1 % av vid budgeteringstillfället beräknad bruttonationalinkomst (BNI) för 2007. Därmed bifaller riksdagen proposition 2006/07:1 utgiftsområde 7 punkt 1 och avslår motion 2006/07:U296 yrkande 1.

b) *Anslag för 2007 under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd*

Riksdagen anvisar, med de anslagsvillkor som utskottet angivit, för budgetåret 2007, anslag under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd i enlighet med regeringens respektive Riksrevisionens förslag i tabell i bilaga 2 i betänkandet. Därmed bifaller riksdagen proposition 2006/07:1 utgiftsområde 7 punkterna 8 och 10 samt avslår motion 2006/07:U291 yrkande 2.

c) *Beställningsbemyndigande beträffande anslag 8:1 inklusive kapitaltillskott efter 2007*

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2007 för ramanslag 8:1 Biståndsverksamhet göra ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 48 530 000 000 kr, inklusive kapitaltillskott till Swedfund International AB efter 2007. Därmed bifaller riksdagen proposition 2006/07:1 utgiftsområde 7 punkt 2.

d) *Bemyndigande beträffande anslag 8:1 avseende kapitaltillskott under 2007*

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2007 för ramanslag 8:1 Biståndsverksamhet besluta om kapitaltillskott om 400 000 000 kr till Swedfund International AB. Därmed bifaller riksdagen proposition 2006/07:1 utgiftsområde 7 punkt 3.

e) *Bemyndigande beträffande anslag 8:1 avseende medel för teknisk assistans*

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2007 för ramanslag 8:1 Biståndsverksamhet besluta om medel för teknisk assistans om 15 000 000 kr att disponeras av Swedfund International AB. Därmed bifaller riksdagen proposition 2006/07:1 utgiftsområde 7 punkt 4.

f) *Bemyndigande beträffande anslag 8:1 avseende garantier inom det internationella utvecklingssamarbetet*

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2007 för ramanslag 8:1 Biståndsverksamhet ställa ut garantier som inklusive tidigare ställda garantier uppgår till högst 12 539 300 000 kr. Därmed bifaller riksdagen proposition 2006/07:1 utgiftsområde 7 punkt 5.

g) *Bemyndigande beträffande garantier avseende NIB:s miljöinvesteringsslån*

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2007 ställa ut garantier för Nordiska investeringsbankens miljöinvesteringsslån som inklusive tidigare ställda garantier uppgår till högst 990 000 000 kr. Därmed bifaller riksdagen proposition 2006/07:1 utgiftsområde 7 punkt 6.

h) *Bemyndigande beträffande villkorlån till PIDG Trust*

Riksdagen bemyndigar, med den precisering utskottet gjort, regeringen att lämna ett s.k. villkorlån till Private Infrastructure Development Group (PIDG) Trust om 15 000 000 US dollar, vilket beräknas till ca 120 000 000 kr, att användas till finansiering av riskkapital i Guarantco. Därmed bifaller riksdagen delvis proposition 2006/07:1 utgiftsområde 7 punkt 7.

i) *Beställningsbemyndigande beträffande anslag 8:5*

Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att under 2007 för ramanslag 8:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete göra ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 68 000 000 kr efter 2007. Därmed bifaller riksdagen proposition 2006/07:1 utgiftsområde 7 punkt 9.

2. OECD:s biståndsregler och avräkning för skuldavskrivning
Riksdagen avslår motion 2006/07:U278.

Reservation 1 (s, v, mp)

3. Övriga frågor om skulder, skuldavskrivning och avräkningar

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:U218, 2006/07:U228 yrkandena 1–4, 2006/07:U258 yrkande 2, 2006/07:U259 yrkande 4, 2006/07:U261 yrkande 6 och 2006/07:U291 yrkande 3.

Reservation 2 (v)

Reservation 3 (mp)

4. Mål och inriktning, prioritering av vissa biståndsinsatser

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:U210 yrkandena 3–5, 2006/07:U221, 2006/07:U225 yrkande 5, 2006/07:U229 yrkandena 2 och 3, 2006/07:U253 yrkande 4, 2006/07:U260, 2006/07:U264 yrkande 13,

2006/07:U279 yrkandena 1 och 2, 2006/07:U294 yrkande 27, 2006/07:U296 yrkandena 2 och 3, 2006/07:U297, 2006/07:U300 och 2006/07:U302.

Reservation 4 (v)

Reservation 5 (mp)

5. Effektivitet i biståndet

Riksdagen avslår motionerna 2006/07:U220, 2006/07:U244 yrkande 1, 2006/07:U261 yrkandena 1–3 och 2006/07:U277.

Stockholm den 23 november 2006

På utrikesutskottets vägnar

Göran Lennmarker

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Göran Lennmarker (m), Urban Ahlin (s), Ewa Björling (m), Veronica Palm (s), Björn Hamilton (m), Kerstin Lundgren (c), Birgitta Ohlsson (fp), Kent Härstedt (s), Walburga Habsburg Douglas (m), Kenneth G Forslund (s), Christian Holm (m), Hans Linde (v), Bodil Ceballos (mp), Olle Thorell (s), Carin Runeson (s), Lars Lindén (kd) och Else-Marie Lindgren (kd).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I detta betänkande behandlas regeringens budgetförslag avseende utgiftsområde 7 Internationellt bistånd som inkluderar förslag från Riksrevisionen till riksdagen om Riksrevisionens anslag Internationellt utvecklingssamarbete och motioner väckta under allmänna motionstiden 2006/07. Motionsyrkandena i betänkandet redovisas utan angivande av årtal.

Vid utskottets sammanträde den 7 november 2006 redovisade företrädare för FN:s utvecklingsorgan UNDP huvuddragen i årets Human Development Report som behandlar den globala vattenkrisen och möjligheterna att nå millenniemålen.

Vid utskottets sammanträde den 16 november 2006 redovisade företrädare för Utrikesdepartementet uppgifter om de bemyndiganden inom utgiftsområde 7 som föreslås i budgetpropositionen.

Bakgrund

Riksdagen antog för tre år sedan en ny svensk politik för global utveckling (prop. 2002/03:122, bet. 2003/04:UU3, rskr. 2003/04:112). I anslutning till detta beslut fastställdes dels ett mål för politiken för global utveckling, som gäller för alla politikområden, dels ett kompletterande mål för politikområdet internationellt utvecklingssamarbete. Målet för alla politikområden är att bidra till en rättvis och hållbar global utveckling.

Målet för politikområdet internationellt utvecklingssamarbete är att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor.

Två perspektiv ska vara vägledande vid prioriteringar och utformning av politiken för global utveckling: ett rättighetsperspektiv och de fattigas perspektiv på utveckling. Det innebär att människors rättigheter ska utgöra grund för de åtgärder som vidtas för en rättvis och hållbar utveckling. Det innebär också att fattiga kvinnors, mäns och barns behov, intressen och förutsättningar ska vara utgångspunkt i strävandena mot en rättvis och hållbar utveckling.

Ett antal huvuddrag ska genomsyra politiken, både vad gäller åtgärder och stöd i enskilda länder och den politik som förs på global nivå. De grundläggande värdena är demokrati och god samhällsstyrning, respekt för de mänskliga rättigheterna och jämställdhet mellan kvinnor och män. Hållbar utveckling omfattar hållbart nyttjande av naturresurserna och omsorg om miljön, ekonomisk tillväxt samt social utveckling och trygghet. Politiken

ska därutöver inriktas på två huvuddrag där nya krav ställs på helhetssyn och samverkan, nämligen konflikthantering och säkerhet samt globala gemensamma nyttigheter.

Den svenska politiken ska bidra till uppfyllandet av FN:s millenniedeklaration och millenniemålen samt åtaganden från de viktigaste världskonferenserna.

Sverige ska fortsätta att bedriva ett effektivt utvecklingssamarbete med tyngdpunkt på de fattigaste länderna. I medelinkomstländer ska utvecklingssamarbetet särskilt uppmärksamma fördelningsfrågor.

Utgiftsområde 7 Internationellt bistånd omfattar politikområde 8 Internationellt utvecklingssamarbete.

Förvaltningsmyndigheter inom utgiftsområdet är Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida), Nordiska Afrikainstitutet (NAI), Folke Bernadotteakademien (FBA) och fr.o.m. innevarande år Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete (Sadev). Dessutom har Riksrevisionen ett ramanslag för internationellt utvecklingssamarbete som är klassificerat som bistånd enligt den definition som fastlagts av biståndskommittén (DAC, Development Assistance Committee) inom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).

Den föreslagna biståndsramen för 2007 uppgår till 30 139 miljoner kr, vilket motsvarar 1 % av beräknad bruttonationalinkomst (BNI). I förhållande till regeringens ekonomiska vårproposition 2005/06:100 justeras biståndsramen upp med 299 miljoner kr på grund av att BNI-prognosen förändrats.

Det i årets budgetproposition föreslagna beloppet för utgiftsområde 7 Internationellt bistånd uppgår till 26 657 miljoner kr och är i förhållande till biståndsramen minskat med avräkningar på 3 909 miljoner kr och ökat med 427 miljoner kr för samarbete med Östeuropa som inte klassificeras som utvecklingsbistånd enligt OECD/DAC.

Regeringen respektive Riksrevisionens styrelse föreslår i budgetpropositionen att riksdagen för budgetåret 2007 anvisar anslagen inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd i enlighet med den uppställning som redovisas i propositionen.

Utskottet

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringen bedömer i budgetpropositionen att det finns förutsättningar för att klara FN:s mål om att halvera fattigdomen till 2015. För att nå målet krävs enligt regeringen att fattigdomsbekämpningen organiseras på ett långt bredare sätt än hittills. Framför allt måste frågor om demokrati, handel, miljö, fred och säkerhet ges ökad uppmärksamhet. Samtidigt som nivån på det totala utvecklingsbiståndet i världen höjs måste kvaliteten och arbetsformerna i biståndet förbättras väsentligt. Det yttersta ansvaret för fattigdomsbekämpning ligger fortsatt på utvecklingsländerna själva.

Regeringen fastslår i budgetpropositionen att biståndet är ett av de viktigaste instrumenten för att bekämpa fattigdom och därmed bidra till en säkrare och mer demokratisk värld.

Fattigdomsbekämpning är en komplex verksamhet. Sveriges utvecklings-samarbete är mångdimensionellt och genomförs i stor utsträckning med andra givare i miljöer där en rad faktorer påverkar utvecklingen. Högsta möjliga effektivitet i insatserna måste eftersträvas. Därför måste arbetet med resultatanalyser förbättras och erfarenheter från tidigare utvecklings-samarbete tas till vara.

Regeringen föreslår att biståndsramen för internationellt utvecklingssamarbete fastställs till 1 % av vid budgeteringstillfället beräknad bruttonationalinkomst (BNI) för 2007 (*propositionsyrkande 1*).

Avräkningarna som andel av biståndsramen uppgår 2007 till 13 % jämfört med 9,5 % under 2006. De sammanlagda avräkningarna för 2007 uppgår till 3 909 miljoner kr.

Avräkningen för kostnader för asylsökande från utvecklingsländer har minskat från föregående år och uppgår 2007 till 1 045 miljoner kr.

Från biståndsramen avräknas vidare kostnader för det svenska bidraget till den del av Europeiska unionens (EU) gemensamma bistånd som finansieras över unionens reguljära budget. För 2007 uppgår avräkningen till 1 008 miljoner kr.

Avräkningen för administrativa kostnader m.m. består främst av utrikesförvaltningens administration av utvecklingssamarbetet samt den del av bidraget till Förenta Nationerna (FN) som utbetalas från andra utgiftsområden och som klassificeras som bistånd. Avräkningen för utrikesförvaltningen uppgår till 269 miljoner kr. Sammanlagt uppgår avräkningen för administrativa kostnader m.m. till 356 miljoner kr i 2007 års prisläge.

Från 2007 års biståndsram avräknas bilaterala skuldavskrivningar som baseras på multilaterala avtal och där bilateralt avtal om avskrivningen under-tecknas av båda parter under 2007. Avräkningen för sådana skuldavskrivningar uppgår till 1 500 miljoner kr.

För budgetåret 2007 föreslår regeringen i budgetpropositionen (*propositionsyrkande 8*) att riksdagen anvisar anslagen under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, såvitt avser anslag som står till regeringens disposition (*anm. anslagen 8:1–8:4 och 8:6*) enligt följande uppställning:

Tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	Anslagsbelopp
8:1 Biståndsverksamhet	ramanslag	25 930 841
8:2 Styrelsen för internationellt utvecklings-samarbete (Sida)	ramanslag	622 583
8:3 Nordiska Afrikainstitutet	ramanslag	14 336
8:4 Folke Bernadotteakademien	ramanslag	30 828
8:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklings-samarbete	ramanslag	40 000
8:6 Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete	ramanslag	18 000
Summa		26 656 588

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2007

- för ramanslag 8:1 Biståndsverksamhet göra ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 48 530 000 000 kr, inklusive kapitaltillskott till Swedfund International AB efter 2007 (*propositionsyrkande 2*).
- för ramanslag 8:1 Biståndsverksamhet besluta om kapitaltillskott om 400 000 000 kr till det statligt ägda bolaget Swedfund International AB (*propositionsyrkande 3*),
- för ramanslag 8:1 Biståndsverksamhet besluta om medel för teknisk assistans om 15 000 000 kr att disponeras av Swedfund International AB (*propositionsyrkande 4*),
- för ramanslag 8:1 Biståndsverksamhet ställa ut garantier som inklusive tidigare ställda garantier uppgår till högst 12 539 300 000 kr (*propositionsyrkande 5*),
- ställa ut garantier för Nordiska investeringsbankens miljöinvestering-lån som inklusive tidigare ställda garantier uppgår till högst 990 000 000 kr (*propositionsyrkande 6*).

Regeringen föreslår också att riksdagen bemyndigar regeringen att lämna ett s.k. villkorlån till Private Infrastructure Development Group (PIDG) Trust om 15 000 000 USD, vilket beräknas till ca 120 000 000 kr, att användas till finansiering av riskkapital i Guarantco (*propositionsyrkande 7*).

I budgetpropositionen finns även två formella förslag från Riksrevisionens styrelse. Dessa numreras i betänkandet i löpande följd efter regeringens propositionsyrkanden, vilket innebär en avvikelse från numreringen av yrkandena i budgetpropositionen.

Riksrevisionens styrelse föreslår att riksdagen

- bemyndigar Riksrevisionen att under 2007 för ramanslag 8:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete göra ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 68 000 000 kr efter 2007 (*propositionsyrkande 9*).
- för budgetåret 2007 anvisar ett anslag under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, såvitt avser anslag för Riksrevisionen, enligt ovan angiven uppställning (*propositionsyrkande 10*) (*anm. anslag 8:5*).

Biståndsram, anslagsfrågor m.m. inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd

Utskottets förslag i korthet

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om biståndsram på 1 % av beräknad BNI och fördelning på anslag inom utgiftsområde 7. Utskottet tillstyrker också regeringens förslag om beställningsbemyndiganden och bemyndiganden om kapitaltillskott, medel för teknisk assistans, garantier och villkorlån. Vidare tillstyrker utskottet förslag från Riksrevisionens styrelse om anslag och bemyndigande.

Två motioner avstyrks.

Jämför särskilda yttrandena 1 (s) och 2 (mp).

Motionerna

Socialdemokraterna konstaterar i partimotion Fi244, vilken behandlas av finansutskottet, att Sverige som enda land i världen har nått målet om 1 % av BNI i bistånd. Partiet anser att utgiftsområde 7 bör tillföras ytterligare 1 243 miljoner kr utöver regeringens förslag. Något motionsförslag med fördelning på anslag inom utgiftsområde 7 har inte avlämnats av *Socialdemokraterna*.

Vänsterpartiet välkomnar i partimotion Fi245, vilken behandlas av finansutskottet, att den nya regeringen håller fast vid enprocentsmålet i biståndsbudgeten. Partiet förordar inte några förändringar av storleken på anslagen inom utgiftsområde 7 jämfört med regeringens förslag.

Miljöpartiet föreslår i kommittémotion U291 (mp) *yrkande 2* att utgiftsområde 7 Internationellt bistånd tillförs 150 miljoner kr utöver regeringens förslag. Medlen bör tillföras anslag 8:1 Biståndsverksamhet.

I den enskilda motionen *U296 (s) yrkande 1* betonas vikten av att Sverige behåller en biståndsram på 1 % av BNI.

Utskottets överväganden

Utskottet vill inledningsvis erinra om att målet för politikområde 8 Internationellt utvecklingssamarbete, vilket sammanfaller med utgiftsområde 7, är att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor.

Utskottet delar regeringens uppfattning att det krävs en långt bredare ansats än hittills om det ska finnas möjlighet att nå FN:s millenniemål om att halvera fattigdomen till 2015. Utskottet konstaterar att ett sådant synsätt ligger i linje med den svenska politiken för global utveckling, vilken redovisats ovan. Våren 2007 avser utskottet att i ett betänkande behandla genomförandet av politiken för global utveckling. Det blir andra gången som utskottet i ett särskilt betänkande följer upp riksdagens beslut för tre år sedan om införande av en svensk politik för global utveckling. Utskottet noterar att regeringen i budgetpropositionen anger att den avser att återkomma med förslag om hur politiken för global utveckling kan stärkas. Detta välkomnas av utskottet.

Det finns, som regeringen betonar i budgetpropositionen, ett starkt samband mellan politiken för global utveckling och utvecklingsbiståndet. Politiken ska främja mänskliga rättigheter och demokrati som grund för Sveriges bidrag till uppfyllandet av FN:s millenniedeklaration och millenniemålen samt åtagandena från de viktigaste världskonferenserna. Utskottet ställer sig bakom denna grundsyn.

Biståndet utgör ett av de viktigaste instrumenten för att bekämpa fattigdom och därmed bidra till en säkrare och mer demokratisk värld. Mot denna bakgrund välkomnar utskottet regeringens förslag om att det svenska biståndet för 2007 ska uppgå till 1 % av beräknad BNI. Förslaget tillstyrks av utskottet (prop.yrk. 1). Samtidigt vill utskottet understryka att biståndets kvalitet måste sättas i centrum. Mål- och resultatstyrningen måste förbättras både när det gäller bilaterala och när det gäller multilaterala insatser.

Det är med tillfredsställelse som utskottet konstaterar att det i riksdagen finns ett brett parlamentariskt stöd för Sveriges internationellt sett höga biståndsvolym.

Sverige är ett av de få länder som i dag lever upp till FN:s rekommendation om att utvecklade länder ska avsätta 0,7 % av BNI till internationellt utvecklingssamarbete. De fyra övriga länder som väntas nå FN-målet på 0,7 % under 2006 är Danmark, Norge, Luxemburg och Nederländerna. I nedanstående tabell visas OECD/DAC:s bedömning av andelen offentligt

bistånd i procent av BNI år 2006 respektive 2010 för DAC:s 22 medlemsländer. Som framgår av tabellen bedöms, förutom Sverige, även Norge nå en biståndsnivå på 1 % av BNI under 2006.

Bedömning av andelen offentligt utvecklingsbistånd i % av BNI i DAC:s medlemsstater 2006 och 2010

Land	Offentligt utvecklingsbistånd i % av BNI	
	2006	2010
Belgien	0,49	0,70
Danmark	0,81	0,80
Finland	0,41	0,70
Frankrike	0,47	0,61
Grekland	0,33	0,51
Irland	0,44	0,60
Italien	0,33	0,51
Luxemburg	0,90	1,00
Nederländerna	0,82	0,80
Portugal	0,33	0,51
Spanien	0,33	0,59
Storbritannien	0,42	0,59
<i>Sverige</i>	<i>1,00</i>	<i>1,00</i>
Tyskland	0,33	0,51
Österrike	0,33	0,51
DAC:s EU-medlemmar, totalt	0,43	0,59
Australien	0,28	0,36
Japan	0,20	0,22
Kanada	0,28	0,33
Norge	1,00	1,00
Nya Zeeland	0,27	0,28
Schweiz	0,41	0,41
USA	0,19	0,18
DAC:s medlemmar, totalt	0,30	0,36

Ann. Offentligt utvecklingsbistånd avser ODA (official development aid) enligt DAC:s definitioner. Uppgifterna i tabellen utgör en bedömning av DAC-sekretariatet baserad bl.a. på offentligt redovisade uppgifter till DAC från länderna.

Källa: OECD Development Co-operation Report 2005 (publicerad 2006).

Utskottet ser positivt på att EU-länderna kommit överens om ett gemensamt mål för EU:s och medlemsländernas biståndsnivåer. Detta gemensamma mål, som är ett delmål på väg mot 0,7-procentmålet, är att EU som helhet ska nå en biståndsnivå på 0,56 % av BNI senast 2010.

OECD:s biståndskommitté DAC beräknar att EU:s 15 äldre medlemsstater sammantaget år 2010 ska ha nått delmålet om 0,56 %. Enligt DAC:s bedömning kommer år 2010 endast 6 av EU15-länderna att ha nått upp till FN-målet om en biståndsnivå på 0,7 % av BNI (enligt OECD Journal on

Development. Development Co-operation Report 2005). Utskottet bedömer att EU:s yngre medlemsstater kan väntas ha en väsentligt lägre genomsnittlig biståndsnivå än de 15 äldre EU-medlemsstaterna.

Sammantaget understryker detta, som utskottet framhöll i förra årets budgetbetänkande, att Sverige även i fortsättningen bör söka påverka såväl övriga EU-länder som andra biståndsgivare till en mer generös biståndspolitik. Fler länder måste förmås att leva upp till FN:s biståndsrekommendation.

Utgångspunkten måste vara att givarländerna ska uppfylla sina åtaganden vid FN-konferensen om finansiering för utveckling i Monterrey 2002, FN-toppmötet i New York i september 2005 och i andra sammanhang. I åtagandena ingår att mobilisera finansiella resurser för utveckling och effektiv användning av dessa resurser i utvecklingsländer och transitionsländer i syfte att uppnå millenniemålen.

Dessvärre är det, menar DAC, inte helt säkert att de åtaganden om biståndsökningar som gjordes i Monterrey kommer att infrias. Förutsatt att de 22 givarländer som är medlemmar i DAC verkligen infriar sina löften så skulle detta emellertid innebära biståndsökningar från DAC-länderna från beräknade drygt 97 miljarder USD 2006 till drygt 128 miljarder USD 2010.

Förutom den nämnda FN-rekommendationen om att avsätta 0,7 % av BNI till bistånd så har världsorganisationen även rekommenderat att 0,15–0,20 % ska avsättas till de minst utvecklade länderna. Regeringen framhåller i budgetpropositionen att Sverige redan nått detta mål men att fokus ska förstärkas ytterligare på de fattigaste länderna. Likaså ska fokus på fattigdomsbekämpning öka. Denna inriktning har utskottets stöd.

Utskottet delar som framgått regeringens uppfattning att biståndets kvalitet ska stå i centrum och att samordningen mellan givarna måste förbättras. Senare i betänkandet återkommer utskottet till frågor om effektivitet och kvalitet i biståndet.

Utskottet noterar att det budgetförslag för 2007 som regeringen lämnar till riksdagen har utformats under den korta tid som enligt riksdagsordningen står till en ny regerings förfogande. Det har inneburit att en fullständig omarbetning av samtliga delar av budgetförslaget i enlighet med regeringens politik inte har varit möjlig. Regeringen kan därför på tilläggsbudget behöva återkomma till riksdagen med ytterligare förslag som påverkar budgetåret 2007.

Vad beträffar fördelningen på anslag inom utgiftsområde 7 stöder utskottet regeringens förslag till fördelning på anslagen 8:1 Biståndsverksamhet och 8:2 Styrelsen för internationellt utvecklingssamarbete (Sida). Utskottet avvisar därmed Miljöpartiets förslag till höjd nivå på anslag 8:1.

I fråga om anslag 8:3 Nordiska Afrikainstitutet ser utskottet i likhet med regeringen positivt på en fortsatt prioritering av institutets policyrelaterade verksamhet liksom utbyte och partnerskap med afrikanska forskare.

Med medel från anslag 8:4 Folke Bernadotteakademien bedriver akademien tillsammans med andra svenska myndigheter och organisationer ett arbete för att utveckla förmågan att förebygga och hantera konflikter. I likhet med regeringen anser utskottet att det är angeläget att stärka den svenska kapaciteten att svara upp mot internationell efterfrågan på civil personal för fredsfrämjande insatser. Akademien har en viktig roll i detta arbete.

Från anslag 8:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete finansieras verksamhet som bidrar till uppbyggnad av god förvaltning och korruptionsbekämpning i länder som prioriteras i svenskt utvecklingssamarbete. Utskottet värdesätter att Sverige genom myndighetens internationella utvecklingssamarbete kan bidra till att stärka biståndets effektivitet. Detta sker genom projekt som är inriktade på institutionell uppbyggnad inom offentlig revision. (Under budgetåren 2004–2006 har det aktuella anslaget benämnts 8:6 Riksrevisionen: Internationella uppdrag.)

Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete (Sadev) inrättades den 1 januari 2006. Verksamheten, som finansieras från anslag 8:6 Institutet för utvärdering av internationellt utvecklingssamarbete, är i en uppbyggnadsfas som väntas vara avslutad vid utgången av 2008. Utskottet kommer med intresse att ta del av studier från institutet. Förhoppningen är att institutets analyser och utvärderingar ska bli värdefulla underlag för en effektivisering av utvecklingssamarbetet.

Enligt utskottet är regeringens respektive Riksrevisionens styrelses beräkningar av ramanslagen inom utgiftsområde 7 för budgetåret 2007 (prop.yrk. 8 respektive 10) väl avvägda och utskottet tillstyrker de nu aktuella förslagen.

I budgetpropositionen begär regeringen omfattande beställningsbemyndiganden – totalt 48 598 miljoner kr – inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd. Endast inom ett annat utgiftsområde, UO22 Kommunikationer, föreslås större beställningsbemyndiganden under 2007.

Inte minst mot bakgrund av storleken på de begärda bemyndigandena finner utskottet anledning att något närmare redovisa vissa kompletterande uppgifter utöver vad som framgår av budgetpropositionen.

Av den för anslag 8:1 budgetåret 2007 föreslagna bemyndiganderamen på 48 530 miljoner kr avser 28 000 miljoner kr ekonomiska åtaganden för Sida. I budgetpropositionen redovisas beräkningar av årligen infriade åtaganden. Kompletterande uppgifter avseende beräknade infriade åtaganden 2009 och senare lämnades vid Utrikesdepartementets tidigare nämnda föredragning i utskottet den 16 november 2006. De angivna beloppen rymmer viss osäkerhet, enligt uppgift från Utrikesdepartementet. Bland annat kan omfattningen av nya åtaganden 2007 komma att påverkas exempelvis av

att avtal sluts senare än beräknat och av att det i mottagarländer inträffar oförutsedda händelser som inverkar på planerade beslut om budgetstöd, sektorsprogram och projekt. Faktorer av detta slag får följd effekter på infriade åtaganden även under budgetår efter 2007.

Enligt vad utskottet erfarit från Utrikesdepartementet medverkar Sida i november 2006 i finansiering av ca 5 500 insatser, varav ca 4 200 omfattas av avtal som sträcker sig också efter budgetåret 2007 och följaktligen ingår i bemyndiganderamen. Utrikesdepartementet har i utskottet den 16 november 2006 redovisat beräkningar rörande infriade åtaganden t.o.m. 2011 avseende anslag 8:1 och Sida.

Utrikesdepartementet konstaterar att avtalstiderna generellt sett blir allt längre, något som står i överensstämmelse med Parisdeklarationen och givarländernas åtaganden om större förutsägbarhet i biståndsgivningen. (Huvuddragen i Parisdeklarationen redovisas i avsnittet Effektivitet i biståndet.) Samarbetsstrategierna med olika mottagarländer, som fastställs av regeringen, löpte tidigare på tre år men är numera ofta femåriga. Ofta sker en anpassning till mottagarländernas utvecklingsstrategier, som i många fall omfattar femårsperioder. Sida och andra givare samordnar i större utsträckning sina insatser – i enlighet med Parisdeklarationen – och måste då komma överens om en gemensam avtalstid. Detta medför många gånger en längre insatsperiod än om Sida ensamt stod som givare. Enligt uppgift från Utrikesdepartementet eftersträvar Sida också, i syfte att förbättra sin interna effektivitet, att öka insatsstorleken och förlänga avtalstiderna.

Inom anslag 8:1 föreslås även för Regeringskansliet omfattande bemyndiganden budgetåret 2007. Förslaget innebär ett medgivande om ekonomiska åtaganden på totalt 20 500 miljoner kr för Regeringskansliet. Av budgetpropositionen framgår att det dels gäller nya förpliktelser 2007 och då främst påfyllnad av Globala fonden mot aids, tbc och malaria samt ett kapitaltillskott till det statligt ägda bolaget Swedfund International AB. Här kan också nämnas att utskottet från Utrikesdepartementet inhämtat att förpliktelser som infrias efter 2007 främst gäller åtaganden till internationella finansieringsinstitutioner, Europeiska utvecklingsfonden och MDRI (Multilateral Debt Relief Initiative, se nedan i avsnittet Skulder, skuldavskrivningar och avräkningar) samt kapitaltillskott till Swedfund. Vid den tidigare nämnda föredragningen i utskottet den 16 november 2006 redovisades information om beräknade infriade åtaganden t.o.m. 2020 för Regeringskansliet.

I förra årets budgetbetänkande (bet. 2005/06:UU2) påpekade utskottet att det bör råda ungefärlig överensstämmelse mellan bemyndigandets storlek och de förväntade utestående åtagandena. Utskottet underströk att det är önskvärt att regeringen anger en sluttidpunkt för ett begärt bemyndigande och, i de fall bemyndigandet är tänkt att omfatta flera år, årliga beloppsgränser för ianspråktagande av bemyndigandet. Det vore enligt utskottet

också önskvärt med en redovisning av bemyndigandets ändamål. Utskottet förutsatte i det aktuella betänkandet att regeringen i framtida förslag till riksdagen om bemyndiganden beaktar de redovisade synpunkterna.

Därefter har finansutskottet våren 2006 i betänkande 2005/06:FiU21 med anledning av regeringens ekonomiska vårproposition lämnat synpunkter på bemyndiganden för ramanslag. Finansutskottet framhöll att ett bemyndigande måste prövas av riksdagen på motsvarande sätt som ett anslag. Begärd bemyndiganderam ska i huvudsak överensstämja med utestående åtaganden. Enskilda bemyndiganden bör vara bestämda till ändamål och belopp. Finansutskottet betonade också att beslut om bemyndiganden bör vara tidsbestämda med en sluttidpunkt, och i beslutet bör även anges årliga beloppsgränser i de fall bemyndigandet är stort i relation till anslaget.

Vid en genomgång av de bemyndiganden som föreslås under utgiftsområde 7 i årets budgetproposition finner utrikesutskottet att regeringen endast delvis beaktat de synpunkter som redovisades i de nyss nämnda betänkandena. Utskottet emotser en mer fullödlig redovisning från regeringen enligt ovan i anslutning till framtida förslag till riksdagen om bemyndiganden.

Kapitaltillskott till det statliga riskkapitalbolaget Swedfund International AB innefattas som nämnts i två av regeringens förslag om bemyndiganden. Det gäller dels ett kapitaltillskott på 400 miljoner kr under 2007, dels ett motsvarande tillskott på totalt 600 miljoner kr under 2008 och 2009. Utöver detta föreslås i budgetpropositionen att regeringen bemyndigas fatta beslut under 2007 om 15 miljoner kr för teknisk assistans att disponeras av Swedfund.

Utskottet ser positivt på att Swedfund genom kapitaltillskott och medel för teknisk assistans kommer att få ökade möjligheter att bidra till att främja utveckling av näringsliv och privat sektor i utvecklingsländer och vissa länder i Östeuropa.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om bemyndiganderam för 2007 på 48 530 000 000 kr för anslag 8:1 Biståndsverksamhet, inklusive kapitaltillskott till Swedfund International AB efter 2007 (prop.yrk. 2) respektive förslag om bemyndigande för regeringen att under 2007 för anslag 8:1 besluta om kapitaltillskott om 400 000 000 kr till Swedfund International AB (prop.yrk. 3). Utskottet anser också att riksdagen bör bifalla förslaget om bemyndigande för regeringen att besluta om medel för teknisk assistans om 15 000 000 kr att disponeras av Swedfund International AB (prop.yrk. 4).

Utskottet ställer sig även bakom regeringens förslag om en ram på högst 12 539 300 000 kr för garantigivning 2007 avseende anslag 8:1 Biståndsverksamhet (prop.yrk. 5). Garantiverksamheten under anslaget avser främst biståndsgarantier för u-krediter, dvs. exportkrediter som beviljas av Sida

för projekt som bedöms få betydande utvecklingseffekter i det berörda landet och som inte kan bära kostnaderna för en normal finansiering på kommersiella villkor.

Här kan nämnas att den statliga utredningen om översyn av kredit- och garantiinstrumenten i det svenska utvecklingssamarbetet (dir. 2006:22 och 2006:77) i dagarna slutför sitt arbete och presenterar en rad förslag om krediters och garantiers roll som instrument i det svenska bilaterala biståndet. Enligt budgetpropositionen avser regeringen att efter remissbehandling bereda utredarens förslag under våren 2007.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om att riksdagen ska godkänna ett statligt garantiåtagande om högst 990 000 000 kr 2007 för Nordiska investeringsbankens (NIB) miljöinvesteringslån. Av budgetpropositionen framgår att eventuella infrianden av garantier finansieras av Riksgäldens garantireserv. Regeringen bedömer att det inte kommer att behöva göras några inbetalningar av garantiavgifter de närmaste åren, varför något anslag för att finansiera sådana avgifter inte heller behöver föras upp på statsbudgeten. Utskottet, som i detta betänkande ställer sig bakom regeringens prioritering av ett ökat utrymme 2007 för satsningar på en miljömäsig hållbar utveckling, tillstyrker regeringens förslag om garantier för NIB:s miljöinvesteringslån (prop.yrk. 6).

I budgetpropositionen föreslås att riksdagen ska bemyndiga regeringen att lämna ett s.k. villkorslån till PIDG Trust (Private Infrastructure Development Group) om 15 000 000 USD, vilket beräknas till ca 120 000 000 kr, för att finansiera riskkapital i Guarantco. Det är biståndsorganen i Storbritannien, Nederländerna, Schweiz och Sverige som bildat PIDG Trust i syfte att öka tillgången till långfristig finansiering av infrastrukturprojekt i långinkomstländer, vilket i sin tur ska skapa förutsättningar för ekonomisk tillväxt. PIDG har bildat bolaget Guarantco, som är ett pilotprojekt och vars syfte är att främja finansiering i lokal valuta av bärkraftiga infrastrukturprojekt och stärka kapitalmarknaden i utvecklingsländer. Enligt vad utskottet inhämtat från Utrikesdepartementet avser bemyndigandet budgetåren 2007 och 2008. Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om villkorslån till PIDG för finansiering av riskkapital i Guarantco med tillägg att bemyndigandet avser budgetåren 2007 och 2008 (prop.yrk. 7).

Utskottet tillstyrker Riksrevisionens styrelses förslag om bemyndiganderam för 2007 för anslag 8:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete (prop.yrk. 9). Riksrevisionen har en viktig roll när det gäller biståndsinsatser avseende institutionsuppbyggnad och korruptionsbekämpning, insatser som ofta löper över flera år. Utskottet utgår från att utrikesutskottets respektive finansutskottets ovan redovisade synpunkter på utformningen av bemyndiganden beaktas av Riksrevisionens styrelse i framtida förslag om bemyndiganden.

Utskottet noterar att Riksrevisionen för Sida, Nordiska Afrikainstitutet och Folke Bernadotteakademien lämnat revisionsberättelser utan invändning.

Sammanfattningsvis anser utskottet att regeringens respektive Riksrevisions styrelses förslag rörande utgiftsområde 7 Internationellt bistånd (*prop.yrk. 1–8 respektive 9 och 10*) är väl avvägda och dessa tillstyrks av utskottet. Mot bakgrund av vad som anförts avstyrker utskottet motionerna *U291 (mp) yrkande 2* och *U296 (s) yrkande 1*.

Skulder, skuldavskrivningar och avräkningar

Utskottets förslag i korthet

I avsnittet behandlas motioner om skuldavskrivningar och avräkningar från biståndsramen.

Samtliga motioner avstyrks.

Jämför reservationerna 1 (s, v, mp), 2 (v) och 3 (mp).

Motionerna

Vänsterpartiet anser i partimotion *U258 (v) yrkande 2* att skuldavskrivningar inte ska belasta biståndsbudgeten. Partiet menar att sådana avskrivningar i väldigt liten utsträckning leder till fattigdomsminskning och knappast påverkar villkoren för människor i fattiga länder.

I kommittémotion *U228 (v) yrkandena 1 och 2* begär *Vänsterpartiet* att flyktningmottagande och skuldavskrivningar i framtiden inte räknas in i den svenska biståndsramen. I *yrkande 3* föreslår partiet att Sverige i EU och OECD ska driva kravet att flyktningmottagande och skuldavskrivningar inte ska räknas som bistånd. Enligt *yrkande 4* bör biståndsmedel inte användas för att finansiera EKN:s exportkrediter.

Miljöpartiet förespråkar i kommittémotion *U291 (mp) yrkande 3* att skuldavskrivningar och flyktningmottagning inte ska avräknas från biståndsramen.

I den enskilda motionen *U218 (s)* begärs att biståndsmedel inte går till skuldavskrivningar och exportkreditfordringar och inte heller till försvarets internationella verksamhet.

I den enskilda motionen *U259 (c) yrkande 4* föreslås en granskning av svenska fordringar på utvecklingsländer. Granskningen ska avse bilaterala lån och exportkrediter och hur dessa påverkar målsättningar om demokrati, korruptionsbekämpning, mänskliga rättigheter och miljöhänsyn i berörda länder.

I den enskilda motionen *U261 (fp) yrkande 6* framhålls att man inte bör använda biståndsmedel till skuldåttnader eller exportkreditgarantier på ett generellt sätt utan detta bör prövas från fall till fall.

I den enskilda motionen *U278 (kd)* begärs att Sverige bilateralt och inom EU-samarbetet verkar för en skärpning av OECD/DAC:s regler för vad som ska kunna räknas som bistånd.

Utskottets överväganden

Den ökande skuldbördan ledde till att ett stort internationellt initiativ för skuldavskrivning för de fattigaste, mest skuldtunga länderna, det s.k. HIPC-initiativet, som tillkom 1996. Detta, tillsammans med ett liknande program av Världsbanken och IMF, samt stora avskrivningar inom Parisklubben för Nigeria och Irak, har under de senaste åren resulterat i avskrivningar som totalt omfattar ca 100 miljarder USD.

Sverige bidrar till att världens fattigaste länder får skulder avskrivna genom HIPC-initiativet. Totalt beräknas 28 länder få sina skulder minskade med två tredjedelar på detta sätt. Hösten 2005 togs principbeslut om ytterligare skuldlättnader för de fattigaste och mest skuldsatta länderna genom det s.k. MDRI-initiativet.

FN:s världstoppmöte i New York i september 2005 underströk vikten av skuldavskrivningar och framhöll betydelsen av en effektiv, omfattande och varaktig lösning på utvecklingsländernas skuldproblem eftersom skuldfinansiering och skuldlättnader kan utgöra en viktig källa för kapital för utveckling. I toppmötes slutsatserna sades att skuldlättnader kan ha stor betydelse för att frigöra resurser som kan riktas direkt mot aktiviteter som kan leda till fattigdomsminskning, hållbar ekonomisk tillväxt och hållbar utveckling.

Skuldavskrivningar utgör således en viktig del i kampen mot fattigdomen i och med att de frigör resurser och ökar investeringsviljan. Men skuldavskrivningar har inget egenvärde. Det är i första hand genom bistånd och en samstämmig politik på andra områden som Sverige stöder länderna att föra en politik som främjar utveckling och minskar fattigdomen.

Skuldavskrivningar beviljas nästan uteslutande till de fattigaste länderna. Enligt OECD/DAC:s statistikregler klassas skuldavskrivningar som bistånd. Även utgifter för andra ändamål räknas DAC som bistånd, däribland utgifter för asylsökande, för vissa insatser för fredsskapande och säkerhet och för avskrivning av fordringar till följd av EKN:s exportkrediter. (OECD/DAC använder inte termen *avräkning* från biståndsramen, det är ett budgettekniskt begrepp som Sverige använder eftersom vi har ett utgiftsmål om 1 % för biståndet som genomförs genom att en finansiell ram om 1 % av BNI budgeteras. OECD/DAC definierar i stället vad som är *bistånd*.)

Enligt vad utskottet inhämtat från Utrikesdepartementet pågår på tjänstemannanivå inom DAC en diskussion om ändrade statistikregler. En fråga i sammanhanget är om skuldavskrivningar, och i så fall vilka former av skuldavskrivningar, ska få räknas som bistånd. Det förefaller enligt uppgift i dagsläget mindre troligt att man på tjänstemannanivå kan komma att enas om regeländringar, och frågan kommer i så fall att i nästa steg hänskjutas till ett s.k. generaldirektörmöte inom DAC i december 2006 för eventuellt avgörande.

Av budgetpropositionen framgår att regeringen planerar att från 2007 års biståndsram avräkna bilaterala skuldavskrivningar som baseras på multilaterala avtal och där bilateralt avtal om avskrivningen undertecknas av båda parter under 2007 till ett belopp som är beräknat till 1 500 miljoner kr. Enligt budgetpropositionen avser regeringen att återkomma beträffande hantering av bilaterala avtal som undertecknas under därefter följande år.

Från 2006 avskriver Internationella valutafonden, Världsbankens lånefönster för de fattigaste länderna och Afrikanska utvecklingsfonden alla sina fordringar på de länder som berörs av MDRI-initiativet. Sverige bidrar med sin andel av kostnaderna för detta efter riksdagens godkännande i anslutning till behandlingen av årets ekonomiska vårproposition (prop. 2005/06:100, utg.omr. 7, bet. 2005/06:FiU21, rskr. 2005/06:370). Utskottet konstaterar att dessa multilaterala skuldavskrivningar är finansierade via biståndsbudgeten och därmed inte ingår i avräkningarna från biståndsramen.

I en motion föreslås en granskning av hur svenska fordringar på utvecklingsländer – i form av bilaterala lån och exportkrediter – påverkar möjligheterna att nå målsättningar om demokrati, korruptionsbekämpning, mänskliga rättigheter och miljöhänsyn.

Utskottet konstaterar att det självfallet går att få fram uppgifter om sådana svenska fordringar på ett visst land. Det krävs emellertid ett omfattande arbete för att kunna dra välgrundade slutsatser om skuldernas inverkan på demokrati, korruptionsbekämpning, mänskliga rättigheter och miljöhänsyn. Utskottet vill framhålla att politiken för global utveckling, som innefattar frågor av denna karaktär, ska vara vägledande i regeringens arbete med att utforma nya eller reviderade landstrategier. I arbetet med landstrategier och i andra relevanta sammanhang, anser utskottet att regeringen bör söka väga in bedömningar av hur skuldsituationen påverkar möjligheterna att nå målen för politiken för global utveckling och målet för det internationella utvecklingssamarbetet, vilket är att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor.

Mot bakgrund av vad som anförts avstyrker utskottet motionerna *U218 (s)*, *U228 (v) yrkandena 1–4*, *U258 (v) yrkande 2*, *U259 (c) yrkande 4*, *U261 (fp) yrkande 6*, *U278 (kd)* och *U291 (mp) yrkande 3*.

Mål och inriktning, prioritering av vissa biståndsinsatser

Utskottets förslag i korthet

I avsnittet behandlas motioner om mål och inriktning samt prioritering av vissa biståndsinsatser. Utskottet ställer sig bakom regeringens prioritering av biståndsinsatser inom områdena demokrati och mänskliga rättigheter, säkerhet och utveckling, ekonomisk tillväxt, en miljömässigt hållbar utveckling, handel och utveckling, hiv/aids samt kvinnors villkor och jämställdhet.

Samtliga motioner avstyrks.

Jämför reservationerna 4 (v) och 5 (mp).

Motionerna

Vänsterpartiet begär i kommittémotion *U210 (v) yrkande 3* att regeringen ska stödja Sidas handlingsplan för HBT-frågor. I *yrkandena 4 och 5* föreslås att regeringen i regleringsbrevet till Sida ska ange att ett intensifierat arbete med HBT-frågor ingår i all verksamhet och att det i utvecklingssamarbetet ska tas särskild hänsyn till HBT-personers mänskliga rättigheter. I kommittémotion *U225 (v) yrkande 5* begär *Vänsterpartiet* att 10 % av det svenska biståndet ska gå till sexuell och reproduktiv hälsa.

Miljöpartiet förespråkar i motion *U253 (mp) yrkande 4* att det svenska biståndet i större utsträckning ska inriktas på att tillgodose kvinnors tillgång till rent vatten.

I de enskilda motionerna *U221 (s)* respektive *U296 (s) yrkandena 2 och 3* pläderar motionärerna för satsningar på Kooperation och Demokratiutveckling i biståndet.

I den enskilda motionen *U229 (mp) yrkande 2* föreslås att frågor om sexuell och reproduktiv hälsa, inklusive tillgång till preventivmedel och material för förlossningar och säkra aborter ska lyftas fram i analyser och strategier avseende Sveriges utvecklingssamarbete. Enligt *yrkande 3* bör Sverige utarbeta program för att stödja mottagarländer att själva bygga upp system för import eller produktion av SRHR-material, med särskilt fokus på material för genomförande av säkra aborter.

I den enskilda motionen *U260 (c)* förespråkas stöd för en tillväxtorienterad jordbrukspolitik i de afrikanska länder som mottar svenskt bistånd.

I den enskilda motionen *U264 (kd) yrkande 13* begärs att svenskt bistånd riktas till kampen mot kvinnlig könsstympning.

I den enskilda motionen *U279 (kd) yrkandena 1 och 2* begärs ökade satsningar på mikrokrediter i det svenska utvecklingssamarbetet. Ett system för valutasäkring i samband med mikrokrediter bör utredas.

I den enskilda motionen *U294 (fp)* yrkande 27 förespråkas att Sverige i samband med biståndsgivning tar upp en diskussion med mottagarlandet om mänskliga rättigheter, och då även HBT-personers grundläggande rättigheter. Sidans handlingsplan om HBT-frågor i utvecklingssamarbetet är alltför passiv och måste förbättras.

I den enskilda motionen *U297 (s)* föreslås införande av ytterligare ett biståndsmål där barnen sätts i fokus. Detta mål ska prioriteras lika högt som nu existerande biståndsmål.

I den enskilda motionen *U300 (s)* bedöms det som ytterst tveksamt om svenska biståndsmedel ska gå till länder där inte ens rudimentära fackliga rättigheter blir respekterade.

I den enskilda motionen *U302 (kd)* förespråkas att grundutbildning får högre prioritet i Sveriges humanitära bistånd och insatser för tidig återuppbyggnad och att regeringen bör verka för en sådan inriktning också i internationella sammanhang.

Utskottets överväganden

Utskottet inleder detta avsnitt med att behandla motionsförslaget om att införa ytterligare ett biståndsmål där barnen sätts i fokus.

Målet för den samlade politiken för global utveckling ska vara att bidra till en rättvis och hållbar global utveckling. Vid sidan av detta mål, som gäller för alla politikområden, är målet för Sveriges internationella utvecklingssamarbete att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor. Utskottet anser att målet för politikområdet ska ligga fast.

Politiken ska präglas av ett rättviseperspektiv, vilket innebär att människors rättigheter ska utgöra grund för de åtgärder som vidtas för en rättvis och hållbar utveckling. Barnets rättigheter är en av de frågor som särskilt lyfts fram.

Den svenska politiken ska bidra till uppfyllandet av FN:s millenniedeklaration och millenniemålen. Utskottet slår fast att alla steg mot ett uppnående av millenniemålen gynnar världens barn. I detta sammanhang kan nämnas att utskottet våren 2006 i betänkande 2005/06:UU15 redovisade en rad synpunkter på Sveriges internationella arbete för att stärka barns situation.

I motioner återfinns som framgått förslag om mål och inriktning på biståndspolitik och prioritering av vissa biståndsinsatser. Regeringen vill enligt budgetpropositionen stärka möjligheterna att nå målet för Sveriges internationella utvecklingssamarbete och identifierar ett antal ämnesområden där politiken behöver utvecklas och skärpas.

Regeringen prioriterar följande områden: demokrati och mänskliga rättigheter, säkerhet och utveckling, ekonomisk tillväxt, en miljömässigt hållbar utveckling, handel och utveckling, hiv/aids, kvinnors villkor och jämställdhet samt effektivitet i biståndet.

Vad gäller *demokrati och mänskliga rättigheter* instämmer utskottet i regeringens uppfattning att dessa är centrala element för en fredlig, rättvis och hållbar utvecklingsprocess. Utskottet ser positivt på att regeringen avser att utveckla metoder för ett ökat demokratistöd till det civila samhället i utvecklingsländerna, inklusive stöd till uppbyggnad av intresseorganisationer, politiska partier, demokratiska politiska system och parlament.

Säkerhet är grundläggande för en demokratisk utveckling och välståndsutveckling. Det är nödvändigt med en tydligare koppling mellan demokrati, säkerhet och ekonomisk tillväxt för att med kraft bekämpa fattigdomen i världen. Regeringen framhåller bl.a. insatser för att förebygga och hantera konflikter samt för återuppbyggnad och understryker kvinnors roll i sammanhanget. Utskottet ställer sig bakom det aktuella synsättet och återkommer senare i betänkandet till frågan om demokratiinsatser i biståndet.

Med anledning av motionsförslag om satsningar på demokratiutveckling och Kooperation vill utskottet framhålla att en av Sidas ramorganisationer, Kooperation utan gränser, under 2005 tilldelades bidrag på mer än 100 miljoner kr.

Vad gäller motionen om fackliga rättigheter som en förutsättning för bistånd vill utskottet erinra om att politiken för global utveckling ska präglas av ett rättviseperspektiv, vilket innebär att människors rättigheter ska utgöra grund för de åtgärder som vidtas för en rättvis och hållbar utveckling. Sverige måste driva en tydlig linje i förhållande till diktaturer och stater som är präglade av etniska konflikter, diskriminering, korruption och förakt för mänskliga rättigheter. Detta framhöll ett enigt utskott våren 2006 med anledning av en motion från Kristdemokraterna (bet. 2005/06: UU15). Denna grundläggande hållning kvarstår.

Internationella arbetsorganisationen (ILO), som är ett fackorgan inom FN och det centrala internationella expert- och övervakningsorganet för rättigheter i arbetslivet, har under senare år drivit en kampanj för ratifikation och uppfyllande av organisationens åtta kärnkonventioner. Dessa avser mänskliga rättigheter inom områdena föreningsfrihet och förhandlingsrätt, icke-diskriminering i arbetslivet, förbud mot tvångsarbete och förbud mot barnarbete. Sverige har ratificerat samtliga dessa konventioner och stöder aktivt ILO:s arbete för universell ratifikation av dessa.

Utskottet vill framhålla att frågan om rättigheter i arbetslivet är ett av de spörsmål som kan föras in i den samarbetsdialog som Sverige för med varje samarbetsland. Detta ligger också i linje med förklaringen om EU:s utvecklingspolitik, Europeiskt samförstånd. Enligt den ska EU-institutio-

nerna och medlemsstaterna i sin utvecklingspolitik främja människovärdigt arbete för alla i enlighet med ILO:s program. Utskottet återkommer till frågan om Sveriges samarbetsdialoger i avsnittet Effektivitet i biståndet.

Regeringen anser att *tillväxtfrågor* bör spela en central roll i Sveriges dialog med samarbetsländerna om deras strategier för fattigdomsminskning. Utskottet stöder inriktningen på insatser bl.a. för att utveckla jordbruket och olika delar av näringslivet. Investeringar i jordbruket är avgörande för möjligheterna att minska och utrota hungern. De bidrar också till att öka jämställdheten mellan kvinnor och män. Merparten av arbetskraften i jordbruket är kvinnor – i Afrika beräknas andelen vara ca 80 %.

Stimulans och stöd för en jordbrukspolitik för tillväxt har stor betydelse för resurstillväxt, produktiv sysselsättning och därmed fattigdomsminskning. Utskottet finner att den motion som förespråkar stöd för en tillväxtorienterad jordbrukspolitik i länder som tar emot bistånd ligger i linje med den inriktning som regeringen och utskottet förespråkar. I budgetpropositionen redovisas en rad insatser på jordbruksområdet som bedrivs med svenska biståndsmedel.

Jordbrukets roll som motor för en tillväxt som kommer de fattiga till del uppmärksammas också av OECD:s biståndskommitté DAC. I rapporten *Promoting Pro-Poor Growth – Agriculture* som DAC publicerat i år konstateras att nyckeln till hållbar fattigdomsminskning utgörs av en positiv process av ekonomisk omvandling och diversifiering av näringsliv och utkomstmöjligheter. Men det är tillväxt i jordbruket som möjliggör för fattiga länder, fattiga regioner och fattiga hushåll att ta de första stegen i en sådan process.

Handel kan bidra effektivt till tillväxt och fattigdomsminskning. Genom att företag tar på sig ett socialt ansvar när det gäller mänskliga rättigheter, grundläggande arbetsvillkor, bekämpning av korruption, en bättre miljö m.m. kan de bidra till en positiv utveckling. Flera svenska företag är verk samma utifrån ett sådant förhållningssätt och sprider detta till sina underleverantörer i andra länder, vilket i sin tur kan påverka även andra företag där.

De positiva effekterna av företagens sociala ansvar (Corporate Social Responsibility, CSR) har uppmärksammas av FN som genom initiativet *Global Compact* verkar för att företag ska ta etiskt, miljömässigt och socialt ansvar. Regeringen följer i Sverige upp FN-initiativet genom verksamhet genom partnerskapet *Globalt ansvar* som är knutet till Utrikesdepartementet. Utgångspunkten för *Globalt ansvar* verksamhet är de internationella konventioner och normer för företag som formuleras i OECD:s riktlinjer för multinationella företag och i tio principer i FN:s *Global Compact*.

I detta sammanhang vill utskottet, i likhet med en motionär, betona betydelsen av mikrokrediter och mikroföretag, företeelser som i år rönt särskild uppmärksamhet i och med att Nobels fredspris tilldelats Muhammad Yunus och Grameen Bank för arbetet för att skapa ekonomisk och social utveckling nedifrån.

Mikrofinansiering är redan i dag ett prioriterat område inom det svenska utvecklingssamarbetet. Tillgång till säkert sparande, lån och försäkringstjänster kan på ett mycket direkt sätt bidra till att människor lyckas bryta fattigdomscykeln och förbättra sin levnadsstandard. Som framgår av budgetpropositionen ges det svenska stödet till mikrofinansiering alltmer utifrån ett systemperspektiv, där målet är att mikrofinansiering ska integreras i den formella finansiella sektorn. Utskottet ser positivt på att regeringen avser att satsa på kvinnligt företagande och mikrokrediter och vill i sammanhanget framhålla vikten av en politik för att stimulera det lokala entreprenörskapet i utvecklingsländerna.

När det gäller *miljö- och energifrågorna* delar utskottet regeringens uppfattning att dessa måste ges större utrymme i utvecklingssamarbetet och noterar att regeringen avser att återkomma om hur det svenska miljöbiståndet kan stärkas.

I bl.a. förra höstens budgetbetänkande (bet. 2005/06:UU2) och våren 2006 i betänkande 2005/06:UU17 Internationella frågor om hållbar utveckling och miljö har utskottet i bred politisk enighet betonat frågor om miljö och energi kopplat till utvecklingssamarbetet. Utskottet framhöll även EU-samarbetets betydelse när det gäller dessa aspekter.

Ett av de ämnen som utskottet särskilt lyfte fram under våren 2006 var frågan om tillgång till vatten, som tas upp i en nu aktuell motion. I den förespråkas som framgått ökade biståndsinsatser för att tillgodose kvinnors tillgång till rent vatten. Denna fråga och en rad andra spörsmål på temat vatten – fattigdomsbekämpning – global säkerhet behandlades i en offentlig utfrågning som utskottet anordnade i mars 2006. Utfrågningen gav en bred kunskapsbas och låg till grund för det ovannämnda betänkande 2005/06:UU17 där vattenfrågor behandlades förhållandevis ingående. Utskottet poängterade vattnets betydelse för utveckling och säkerhet och framhöll att det är angeläget att frågor om integrerad vattenhantering och vatteneffektivisering ingår i nationella utvecklingsstrategier. Som framgått erhöll utskottet vid sitt sammanträde den 7 november 2006 en föredragning från företrädare för FN-organet UNDP om den globala vattenkrisen och möjligheterna att nå millenniemålen.

Enligt budgetpropositionen avser regeringen att genomföra ett åtgärdsprogram för att stärka det svenska arbetet med *handelsrelaterat bistånd* och säkerställa en fortsatt hög nivå på detta område. Utskottet välkomnar ett ökat stöd till utvecklingsländerna för att dessa ska få möjlighet att dra nytta av internationell handel.

Som redovisas i budgetpropositionen har de internationella diskussionerna om handelsrelaterat bistånd intensifierats under 2005 och 2006 och rekommendationer om principer för Aid for Trade lagts fram sommaren 2006. Utskottet finner detta glädjande och ser positivt på att regeringen aviserar stark svensk aktivitet i fortsatta internationella diskussioner om handelsrelaterat bistånd. Det är viktigt att ta till vara den samsyn kring vad Aid for Trade bör innehålla som finns i dag mellan givarländer, partnerländer och berörda multilaterala institutioner. Utskottet instämmer i regeringens uppfattning att det långsiktiga svenska engagemanget inom handelsrelaterat bistånd bör stärkas och välkomnar regeringens planer på att utarbeta ett åtgärdsprogram med denna inriktning.

Utskottet vill starkt understryka sambandet mellan å ena sidan *hiv/aids* och å den andra hållbar utveckling. Mot denna bakgrund stöder utskottet till fullo regeringens uppfattning att *hiv/aids* även under 2007 ska vara en central och integrerad komponent i utvecklingssamarbetet liksom att insatserna måste göras på ett samordnat och effektivt sätt. Utskottet delar också uppfattningen att en satsning på *hiv/aids* måste åtföljas av en satsning på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR). Utskottet är dock inte, som föreslås i en motion, berett att ange någon bestämd andel av biståndet som ska gå till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter. Nedan återkommer utskottet till SRHR-frågor.

Ytterligare ett område där Sveriges utvecklingssamarbete behöver utvecklas och skärpas avser *kvinnors villkor och jämställdhet*. Utskottet stöder regeringens slutsats att främjande av jämställdhet och förstärkning av kvinnors och flickors situation är en förutsättning för en rättvis och hållbar global utveckling och för möjligheterna att nå FN:s millenniemål. OECD/DAC menar dock att risken är stor att millenniemålet om att främja jämställdhet och ökade möjligheter för kvinnor¹ inte kommer att nås. Visserligen äger det rum en utveckling i rätt riktning men förändringshastigheten är inte tillräckligt hög.

Att könsskillnaderna fortfarande är stora på flera områden visar också den senaste FN-rapporten om arbetet med att förverkliga millenniemålen, UN Millennium Development Goals Report 2006. En av fem flickor deltar inte i grundskoleutbildning jämfört med en av sex pojkar. Kvinnor förvärvsarbetar visserligen i allt större utsträckning men är missgynnade på arbetsmarknaden, dels till följd av löneskillnader och segregering på arbetsmarknaden, dels genom att de i större utsträckning än män är arbetslösa.

Det är enligt utskottet angeläget att i Sveriges biståndsinsatser lyfta fram rätten och tillgången till utbildning för flickor och kvinnor. Likaså ställer sig utskottet bakom insatser mot människohandel och bekämpande av könsrelaterat våld.

¹ Utbildningsskillnader beroende på kön ska elimineras, helst före 2005 men inte senare än 2015 (millenniemål nr 3).

Sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), som behandlas i motionsförslag, fortsätter att vara ett högt prioriterat område. Med rättigheter i detta sammanhang avses bl.a. rätten att inte diskrimineras på grund av kön eller sexuell läggning samt att själv ha rätt att bestämma över sin kropp och sin fertilitet. Sverige stöder insatser som syftar till att göra aborter fria, säkra och lagliga för alla kvinnor. Sverige fortsätter att vara ett av de länder som är drivande och ledande när det gäller att lyfta fram frågor kring sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.

I december 2005 antog regeringen en ny politik för Sveriges internationella arbete med SRHR-frågor. Utgångspunkten för detta arbete är Sveriges politik för global utveckling och resultaten från FN:s internationella konferenser, i synnerhet konferensen om befolkning och utveckling i Kairo 1994 och den fjärde kvinnokonferensen i Peking 1995. Strategiskt viktiga områden i politiken är:

- Kvinnors självbestämmande över sina egna liv och möjligheter att påverka samhället.
- Mäns roll i främjandet av jämställdhet.
- Homo-, bi- och transsexuellas rättigheter.
- Könrelaterat våld.
- Kamp mot prostitution och människohandel för sexuella ändamål.
- Säkra och legala aborter.
- Hiv/aids och andra sexuellt överförbara sjukdomar.
- Mödravård och vård av nyfödda.

Med anledning av en motion om biståndsinsatser riktade till kampen mot kvinnlig könsstympning konstaterar utskottet att sådant stöd redan lämnas. Ett exempel på detta redovisas i budgetpropositionen. Det gäller exempelvis svenskt stöd till en organisation som arbetar mot könsstympning och för stärkande av kvinnors rättigheter som har lett till att ett stort antal byar på den senegalesiska landsbygden övergivit skadliga traditioner med kvinnlig könsstympning och barnäktenskap.

Som framgått innefattar den svenska SRHR-strategin även homo-, bi- och transsexuellas rättigheter. Med anledning av de motionsförslag som tar upp HBT-frågor upprepar utskottet sitt ställningstagande vid flera tidigare tillfällen att det är utskottets bestämda uppfattning att förtryck, diskriminering eller bestraffning av människor på grund av deras sexuella läggning strider mot mänskliga rättigheter. I regeringsförklaringen den 6 oktober 2006 konstateras att HBT-personer utsätts för brutalt förtryck i stora delar av världen. Där sägs att det är angeläget att stärka FN:s arbete mot sådant förtryck. Respekten för de mänskliga rättigheterna ska vara universell. Utskottet delar dessa uppfattningar.

Utskottet konstaterar att Sida, enligt ett uppdrag i regleringsbrevet för 2006, nyligen överlämnat en handlingsplan till regeringen avseende myndighetens arbete med homo-, bi- och transfrågor i utvecklingssamarbetet

2007–2009. Genom handlingsplanen följer man upp den studie som genomfördes under 2005 på samma tema. Utgångspunkter för handlingsplanen är Sveriges politik för global utveckling och SRHR-strategin.

Prioriteringen av *effektivitet i biståndet* behandlas i nästa avsnitt i betänkandet.

Vad gäller biståndets inriktning i övrigt konstaterar utskottet att regeringen i budgetpropositionen framhåller att samarbete med det civila samhället och den privata sektorns organisationer på landnivå inte ska påverkas av ansträngningarna att koncentrera biståndet. Som framgått ställer sig utskottet bakom ett ökat demokratistöd till det civila samhället i utvecklingsländerna, inklusive stöd till uppbyggnad av intresseorganisationer, politiska partier, demokratiska politiska system och parlament.

Inte heller humanitärt stöd ska enligt regeringen beröras av koncentrationsinsatserna. Även i framtiden ska humanitärt stöd lämnas där det finns behov av detta i samband med naturkatastrofer, konflikter m.m. Utskottets ställningstagande våren 2005 i ett betänkande om Sveriges humanitära bistånd (bet. 2004/05:UU11) äger fortfarande giltighet:

[Politiken för humanitärt bistånd bör] bidra till att rädda liv, lindra nöd och upprätthålla mänsklig värdighet, till förmån för nödlidande människor som har utsatts för, eller står under hot att utsättas för, väpnade konflikter, naturkatastrofer eller andra katastrofliknande förhållanden.

Utskottet betonade att det humanitära biståndet har ett stort utrymme att fylla såväl i fredsuppbyggande arbete som i utvecklingssamarbete. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (skr. 2004/05:52, bet. 2004/05:UU11, rskr. 2004/05:245).

I betänkandet framhöll utskottet att det under alla omständigheter är angeläget att snarast stödja utvecklingsinsatser i ett område som är i stånd att återhämta sig från ett katastrofförhållande, vid behov genom utvecklingssamarbete, i syfte att minska riskerna för att dess skadeverkningar ska bestå eller förvärras. Sida lämnar bl.a. bistånd till dialogprocesser i konflikt- och postkonfliktländer. Utskottet konstaterar att det i Sidas regleringsbrev anges att finansiering av återuppbyggnadsinsatser företrädesvis ska ske genom bidrag till FN och andra multilaterala organisationer.

Mot bakgrund av vad som anförts avstyrker utskottet motionerna *U210 (v) yrkandena 3–5, U221 (s), U225 (v) yrkande 5, U229 (mp) yrkandena 2 och 3, U253 (mp) yrkande 4, U260 (c), U264 (kd) yrkande 13, U279 (kd) yrkandena 1 och 2, U294 (fp) yrkande 27, U296 (s) yrkandena 2 och 3, U297 (s), U300 (s) och U302 (kd).*

Effektivitet i biståndet

Utskottets förslag i korthet

I avsnittet behandlas motioner om kvalitet och effektivitet i biståndet och om Parisdeklarationen om biståndseffektivitet. Utskottet betonar vikten av effektivitet i biståndet.

Samtliga motioner avstyrks.

Motionerna

I den enskilda motionen *U220 (s)* betonas att Sverige bör vara en stark röst för biståndsinsatser som är grundade på samarbetsländernas egna demokratiskt framtagna planer för fattigdomsbekämpning.

I den enskilda motionen *U244 (fp) yrkande 1* förespråkas att Sverige ska ställa krav på att biståndet ska stärka samarbetsländernas demokratiska processer och ländernas egna prioriteringar för fattigdomsbekämpning.

I den enskilda motionen *U261 (fp) yrkande 1* hävdas att biståndsgivarna i högre utsträckning måste samordna sina insatser. I *yrkande 2* föreslås ett program för ökad kvalitet i biståndet med utgångspunkt i demokratiska planer och behov i mottagarländerna. I överensstämmelse med Parisdeklarationen bör dessa länder enligt *yrkande 3* ha ett ökat ansvar för fattigdomsbekämpningen.

I den enskilda motionen *U277 (kd)* konstateras att korruptionsbekämpning är en central del i svensk utrikes- och biståndspolitik. Motionären anser att det behövs riktat bistånd till många utvecklingsländer för att förhindra korruption och att användningen av budgetstöd bör ses över.

Utskottets överväganden

Som framgått anser utskottet i likhet med regeringen att *biståndets effektivitet och kvalitet* måste sättas i centrum och samordningen mellan givarna förbättras. För såväl befolkningen i samarbetsländerna som för den svenska allmänheten är det angeläget att biståndsmedlen används på bästa sätt. För detta ändamål behövs bra system för styrning och resultatredovisning. Ett arbete pågår inom Utrikesdepartementet och Sida för att utveckla mål- och resultatstyrningen inom biståndet. Utskottet förutsätter att regeringen återkommer med information om detta.

Utskottet konstaterar att det internationella samfundet riktar ökat intresse mot frågor om effektivitet och samordning i biståndet. Ett tydligt exempel på detta är Parisdeklarationen om biståndseffektivitet från 2005 som innefattar en rad konkreta åtaganden med tydlig uppföljning och tidsgränser. Ett antal indikatorer för genomförande redovisas i budgetpropositionen. En stor internationell uppföljningskonferens kommer att äga rum i Ghana 2008.

Utskottet ser positivt på att regeringen arbetar för att genomföra Parisdeklarationen både inom det svenska utvecklingssamarbetet och på det internationella planet. Genomförandet hålls samman av en arbetsgrupp för biståndseffektivitet inom OECD/DAC där en svensk för närvarande är ordförande.

Åtagandena i Parisdeklarationen kan sammanfattas i fem huvudprinciper: ägarskap, anpassning, harmonisering, resultatstyrning och ömsesidigt ansvar. Utskottet ser beröringspunkter mellan motionsförslag och dessa huvudprinciper. Innebörden av huvudprinciperna redovisas nedan i sammanfattning.

Vikten av *ägarskap* betonas i ett par motioner. Enligt Parisdeklarationen är innebörden av ägarskap att utvecklingsländerna ska äga sina utvecklingsplaner och strategier – ”fastställa dagordningen” – och att de ska samordna utvecklingsansträngningarna. Givarländerna, å sin sida, ansvarar för att ge stöd och möjliggöra utvecklingsländernas ägarskap genom att respektera den politik de lagt fast och genom att hjälpa till med genomförandet.

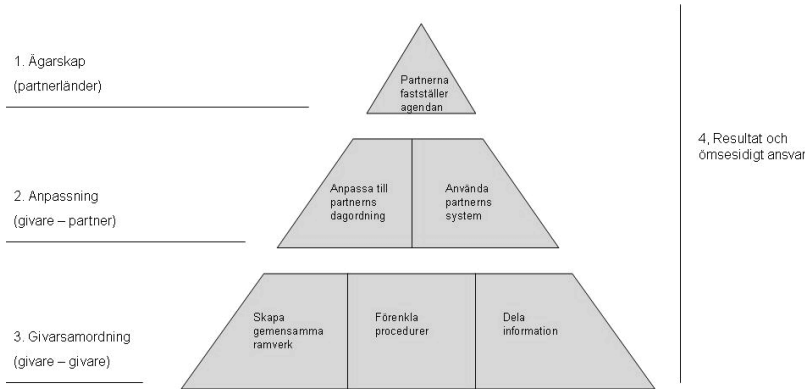
Även *anpassning* tas upp i motioner. Givarna ska anpassa sitt generella stöd till partnerländernas nationella utvecklingsstrategier, institutioner och strategier. Detta innebär exempelvis att givare, så långt möjligt, ska utgå från villkor (prioriteringar) som anges i den utvecklingsstrategi som slagits fast av utvecklingslandet, i stället för att lägga på andra villkor.

Givarsamordning tas också upp i en motion. Av Parisdeklarationen framgår att givarna förbinder sig att vara mer samstämmiga, kollektivt effektiva och mindre betungande särskilt för sådana länder, som svaga stater, som har bristande administrativ kapacitet. Detta innebär exempelvis att givare har gemensamma arrangemang på landnivå för planering, finansiering och genomförande av utvecklingsprogram.

Vikten av *resultatstyrning* betonas. Såväl givare som partnerländer ska hantera resurser och förbättra beslutsfattandet så att man når resultat. Givare ska fullt ut stödja utvecklingsländernas ansträngningar att få till stånd resultatorienterade ramverk för uppföljning av resultat mot millenniemålen och nationella utvecklingsstrategier.

Vad gäller den femte huvudprincipen i Parisdeklarationen, *ömsesidigt ansvar*, anger den att givarna och utvecklingsländerna ska ha ett ömsesidigt ansvar som innefattar system för uppföljning av åtaganden. I figuren nedan illustreras uppbyggnaden av Parisdeklarationen.

Parisdeklarationen

Källa: OECD/DAC

Med anledning av de motioner som särskilt lyfter fram vikten av demokratiplaner och korruptionsbekämpning i de svenska biståndsinsatserna vill utskottet framhålla att policydialogen med samarbetslandet är en viktig del i Sveriges utvecklingssamarbete. Prioriteringarna varierar från land till land men Sverige och samarbetslandet kan föra en dialog om vilka frågor som är avgörande för fattigdomsbekämpningen och den fortsatta utvecklingen. Regeringen konstaterar att Sverige kan ange riktvärden i en sådan dialog. Kraven på insatser för demokrati, säkerhet och ekonomisk tillväxt ska vara tydliga. Utskottet delar denna uppfattning och slår fast att korruptionsbekämpning – som tas upp i en motion – måste anses ingå i dessa krav.

I anslutning till vad utskottet anfört om effektivisering av utvecklingssamarbetet finns det anledning att understryka betydelsen av att involvera det civila samhället och andra icke-statliga aktörer i samarbetsländerna än mer i utvecklingsarbetet. Som framhålls i budgetpropositionen innebär engagemang från det civila samhället och andra aktörer att politiska dagordningar och traditioner inom utvecklingssamarbetet påverkas.

Vad gäller budgetstöd, som tas upp i en motion, slår OECD/DAC fast att sådant stöd är ett kraftfullt verktyg för att stödja ägarskap och för att öka uppmärksamheten på ekonomisk hantering och ansvarstagande.

Senast i förra årets budgetbetänkande (bet. 2005/06:UU2) betonade utskottet vikten av att minska antalet länder för statligt bilateralt utvecklingssamarbete. I OECD/DAC:s senaste granskning av Sveriges bistånd, DAC Peer Review Sweden, som publicerades för ett år sedan, framhölls också behovet av att koncentrera insatserna.

Uttalandena i årets budgetproposition om en utveckling i denna riktning välkomnas av utskottet. Detsamma gäller betydelsen av sektorskoncentration, som understryks av regeringen. En koncentration av utvecklingssamarbetet till färre sektorer leder till bl.a. administrativa fördelar för både mottagare och givare. Koncentration av biståndet, oavsett vilka former det tar sig, syftar ytterst till att höja effektiviteten. Utskottet emotser en redovisning från regeringen av resultat av koncentrationsinsatserna.

Mot bakgrund av vad som anförts avstyrker utskottet motionerna *U220 (s)*, *U244 (fp)* yrkande 1, *U261 (fp)* yrkandena 1–3 och *U277 (kd)*.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. OECD:s biståndsregler och avräkning för skuldavskrivning, punkt 2 (s, v, mp)

av Urban Ahlin (s), Veronica Palm (s), Kent Härstedt (s), Kenneth G Forslund (s), Hans Linde (v), Bodil Ceballos (mp), Olle Thorell (s) och Carin Runeson (s).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:U278.

Ställningstagande

Den nya borgerliga regeringens politik när det gäller skuldavskrivningar innebär flera förändringar som urholkar biståndsbudgeten.

Regeringen avser enligt budgetpropositionen att från 2007 års biståndsram avräkna bilaterala skuldavskrivningar på 1,5 miljarder kr uppkomna på grund av svenska exportföretags ej betalda kundfordringar. Denna nya biståndspolitik innebär att inga ytterligare medel för biståndsinsatser tillkommer för fattigdomsbekämpning under 2007.

Sverige bör verka för skärpningar av OECD:s regler om vilka insatser som får klassificeras som bistånd. I dagsläget medger OECD:s regler att insatser får räknas som bistånd trots att de inte tillför fattiga länder några nya resurser. Sverige bör bilateralt i OECD och inom ramen för EU-samarbetet verka för skärpningar av OECD:s definition av bistånd. Detta skulle leda till bättre kvalitet i biståndet.

2. Övriga frågor om skulder, skuldavskrivning och avräkningar, punkt 3 (v)

av Hans Linde (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:U228 yrkandena 1–4 och 2006/07:U258 yrkande 2 och avslår motionerna 2006/07:U218, 2006/07:U259 yrkande 4, 2006/07:U261 yrkande 6 och 2006/07:U291 yrkande 3.

Ställningstagande

Vänsterpartiet har under lång tid drivit krav på skuldavskrivningar för världens fattigaste länder eftersom vi ser skulderna som ett hinder för utveckling och fattigdomsbekämpning. Däremot vänder vi oss starkt mot att skuldavskrivningar nu får belasta biståndsramen. I många fall handlar det om illegitima skulder, skulder som uppstått under odemokratiska regimer och utan att långivarna tagit sitt ansvar. Det är därför orimligt att resurser nu omfördelas från utvecklingssamarbete till oklara skuldavskrivningar, att världens fattiga befolkning ska återbetala lån de aldrig tagit.

Skuldavskrivningar ska inte heller belasta biståndsramen eftersom de i ytterst ringa utsträckning fungerar som ett direkt medel i fattigdomsbekämpningen och knappast påverkar fattiga människors levnadsvillkor och rättigheter. Att skuldavskrivningar nu får belasta biståndsramen anser jag stå i strid med den inriktning för utvecklingssamarbetet som en enig riksdag beslutat om genom Sveriges politik för global utveckling (bet. 2003/04:UU3, rskr. 2003/04:112).

Enligt de kriterier som slagits fast av OECD:s biståndskommitté, DAC, kan såväl skuldavskrivningar som flyktningmottagande räknas som bistånd. Jag anser att detta inte är rimligt och menar att skuldavskrivningar och flyktningmottagande i framtiden inte ska räknas in i den svenska biståndsramen. Sverige bör i OECD driva kravet att skuldavskrivningar respektive flyktningmottagande inte ska räknas som bistånd.

Inte heller flyktningmottagande bör belasta biståndsramen. Verksamheten med flyktningmottagande äger rum i givarlandet och inte i samarbetsländer som mottar utvecklingsbistånd. Flyktningmottagandet innebär att man bistår enskilda individer som kommit till ett givarland. Däremot innebär det inte stöd till uppbyggnadsarbete och utveckling i ett samarbetsland.

Jag anser inte heller att biståndsmedel bör användas för att finansiera Exportkreditnämndens exportkrediter.

- 3. Övriga frågor om skulder, skuldavskrivning och avräkningar, punkt 3 (mp)**
av Bodil Ceballos (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 3 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motion 2006/07:U291 yrkande 3 och avslår motionerna 2006/07:U218, 2006/07:U228 yrkandena 1–4, 2006/07:U258 yrkande 2, 2006/07:U259 yrkande 4 och 2006/07:U261 yrkande 6.

Ställningstagande

OECD:s biståndskommitté (Development Assistance Committee, DAC) definierar vad som får räknas som bistånd. Exempelvis medger DAC:s kriterier att medel till skuldavskrivningar och flyktingmottagning räknas som bistånd. I egenskap av DAC-medlem använder Sverige de kriterier som slagits fast av DAC.

För fattiga länder utgör skulder ett hinder för utveckling och självfallet måste skuldavskrivningar göras. Jag anser dock att bistånd aldrig ska användas till skuldavskrivningar eftersom det innebär att resurser tas från de fattigaste till att betala av skulder som kanske inte ens skulle ha betalats tillbaka. Både skuldavskrivningar och bistånd behövs.

De 1,5 miljarder kr som nu kallas skuldavskrivning och som ligger under avräkningar är en nyhet i budgeten. Oklarhet råder om vad dessa pengar egentligen ska gå till, men det verkar stå klart att det handlar om exportkreditgarantier. Jag är mycket kritisk till hanteringen av denna fråga eftersom Miljöpartiet då vi lade vårt budgetförslag, där vi föreslår 150 miljoner kr extra utöver enprocentmålet, utgått från att regeringen velat tydliggöra skuldavskrivningarna och därför lagt dem under avräkningar i stället för att lägga dem under biståndsramen. Nu visar det sig att de ”verkliga” skuldavskrivningarna fortfarande ligger under biståndet. Skrivningarna i regeringens budgetförslag har varit svåra att följa och jag hoppas att det blir bättre och tydligare till nästa år.

Även om det enligt DAC:s kriterier är möjligt att avräkna skuldavskrivning från biståndsbudgeten finns det andra åtaganden om att inte göra detta. Ytterst rekommenderar också OECD att inte bistånd ska användas till skuldavskrivningar. Vårt grannland Norge – som också är medlem i DAC – finansierar inte skuldavskrivningar via biståndsbudgeten.

Vår ambition är att avräkningar på sikt inte ska göras inom biståndsramen för att finansiera vare sig skuldavskrivningar eller flyktingmottagning. Regeringen bör återkomma till riksdagen med en plan för hur skuldavskrivningar och flyktingmottagning ska lyftas bort från biståndsramen för att i stället finansieras på annat håll i statsbudgeten.

4. Mål och inriktning, prioritering av vissa biståndsinsatser, punkt 4 (v)

av Hans Linde (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:U210 yrkandena 3–5 och 2006/07:U225 yrkande 5 och avslår motionerna 2006/07:U221, 2006/07:U229 yrkandena 2 och 3, 2006/07:U253 yrkande 4, 2006/07:U260, 2006/07:U264 yrkande 13, 2006/07:U279 yrkandena 1 och 2, 2006/07:U294 yrkande 27, 2006/07:U296 yrkandena 2 och 3, 2006/07:U297, 2006/07:U300 och 2006/07:U302.

Ställningstagande

Sverige bör i FN, EU och i andra internationella organ motverka de konservativa krafter som nu vinner mark och som hotar att minska kvinnors rätt att bestämma över sina kroppar. Dessa frågor handlar i grunden om mänskliga rättigheter och därför måste det svenska biståndet ytterligare fokuseras på att främja sexuell och reproduktiv hälsa med målet att tio procent av biståndet går till sexuell och reproduktiv hälsa.

På uppdrag av regeringen har Sida hösten 2006 redovisat en handlingsplan för hur Sverige ska bidra till förbättrade livsvillkor för homo-, bi- och transpersoner (HBT-personer) i samarbetsländerna. Regeringen bör lämna ett starkt stöd till genomförandet av handlingsplanen, bl.a. i de bilaterala kontakterna med olika samarbetsländer.

Tyvärr finns det brister i Sidas handlingsplan. Ambitionsnivån är alltför låg, arbetet går för sakta och därför riskerar det att ta åtskilliga år innan HBT-frågorna får fullt genomslag och inkluderas i allt arbete. Sidans regleringsbrev behöver därför skärpas så att arbetet med att inkludera HBT-frågorna i all verksamhet intensifieras.

Sveriges utvecklingssamarbete omfattar även länder där HBT-personer har få eller inga rättigheter. I den bilaterala dialogen i utvecklingssamarbetet bör Sverige ta upp en diskussion om mänskliga rättigheter, vilken innefattar HBT-personers grundläggande rättigheter och deras möjligheter att organisera sig. Av Sidans regleringsbrev bör framgå att Sverige i utvecklingssamarbete ska ta särskild hänsyn till HBT-personers mänskliga rättigheter.

5. Mål och inriktning, prioritering av vissa biståndsinsatser, punkt 4 (mp)

av Bodil Ceballos (mp).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2006/07:U229 yrkandena 2 och 3 samt 2006/07:U253 yrkande 4 och avslår motionerna 2006/07:U210 yrkandena 3–5, 2006/07:U221, 2006/07:U225 yrkande 5, 2006/07:U260, 2006/07:U264 yrkande 13, 2006/07:U279 yrkandena 1 och 2, 2006/07:U294 yrkande 27, 2006/07:U296 yrkandena 2 och 3, 2006/07:U297, 2006/07:U300 och 2006/07:U302.

Ställningstagande

Sverige bör bidra till att lyfta fram SRHR-frågor såväl i det multilaterala som i det bilaterala utvecklingssamarbetet. Frågor om sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter – som bl.a. innefattar sexualupplysning och reproduktion, skydd mot hiv/aids och könssjukdomar samt tillgång till preventivmedel – bör ingå i landanalyser rörande utvecklingssamarbete. Där bör orsakerna till bristande tillgång till sexuell och reproduktiv service belysas. Om så inte sker är risken stor att SRHR-frågor inte heller ingår i landstrategierna, vilket i sin tur medför risk för att de faller bort i utformningen av landprogram eller sektorstöd inom utvecklingssamarbetet.

Jag anser också att Sverige bör utarbeta program för att stödja mottagarländer att själva bygga upp system för import eller produktion, kvalitetskontroll och distribution av SRHR-material, med ett särskilt fokus på material som behövs för att genomföra säkra aborter.

Ett annat angeläget område för svenska biståndsinsatser gäller kvinnors tillgång till rent vatten. Många fattiga kvinnor och barn vandrar varje dag många timmar för att hämta vatten och ved. Enligt beräkningar används 40 miljarder arbetstimmar årligen i Afrika enbart för att hämta och bära hem dricksvatten. Jag anser att svenskt bistånd starkare bör fokuseras på att tillgodose kvinnors tillgång till rent vatten.

Särskilda yttranden

1. Biståndsram, anslagsfrågor m.m. inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, punkt 1 (s)

Urban Ahlin (s), Veronica Palm (s), Kent Härstedt (s), Kenneth G Forslund (s), Olle Thorell (s) och Carin Runeson (s) anför:

Sverige har nått målet om att avsätta 1 % av BNI till bistånd. Därmed är Sverige internationellt sett en föregångare i fråga om den offentliga biståndsvolymen. Detta ger oss en särskild position och möjlighet att mana andra länder att ta sin del av ansvaret för att främja utveckling och fred. Vi vill påminna om att FN och Världsbanken bedömt att det krävs närmare en fördubbling av de globala biståndsflödena.

Socialdemokraterna vill avsätta en fredsmiljard ur biståndsmedlen för att stärka medling, konflikthantering och förebyggande fredsarbete. Vi har i vår ekonomisk-politiska motion, som behandlas av finansutskottet, föreslagit att ramen för utgiftsområde 7 ökas med 1 243 000 000 kr i förhållande till vad regeringen föreslår i budgetpropositionen.

I en gemensam reservation med Vänsterpartiet och Miljöpartiet riktar vi kritik mot regeringens planer på att avräkna skuldavskrivningar på 1,5 miljarder kr från 2007 års biståndsram.

Detta får till följd

- att kostnaderna för avskrivning av fordringar till följd av EKN-garantier belastar biståndet till 100 %,
- att kostnaderna för sådana avskrivningar räknas in i biståndsramen i stället för att finansieras utanför denna de år denna form av avskrivningar görs och
- att Sverige inte svarar upp mot de åtaganden som givarländerna kommit överens om vid FN-mötet om utvecklingsfinansiering i Monterrey och som innebär att givarländerna inte ska använda bistånd till skuldavskrivningar.

Med det borgerliga budgetförslaget kan Moderaterna hävda att de uppnår biståndsmålet om 1 % av BNI. Men att använda 1,5 miljarder kr av biståndet till skuldavskrivningar står i total motsats till målet för Sveriges internationella utvecklingssamarbete, att bidra till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor, och till regeringens uttalanden i budgetpropositionen om att prioritera kvalitet och effektivitet i biståndet. Vi har noterat uttalanden i medier av Folkpartiets talesperson i biståndsfrågor om att detta är en engångsföreteelse som inte kommer att upprepas.

Vi ifrågasätter också uttalanden från regeringen om att koncentrera biståndet till färre länder. Det är oklart vad som är syftet med och inriktningen på en sådan koncentration. Det är omöjligt för Socialdemokraterna att i dagsläget ha synpunkter på en sådan koncentration eftersom regeringen i budgetpropositionen inte beskrivit vad den kommer att innebära.

2. Biståndsram, anslagsfrågor m.m. inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, punkt 1 (mp)

Bodil Ceballos (mp) anför:

Miljöpartiet konstaterar att den nya regeringen i budgetpropositionen lägger fram ett formellt förslag som innebär en biståndsram på 1 % av BNI, vilket är ett mål som Miljöpartiet verkat för under den förra regeringen. Mitt partis budgetförslag för 2007 innebär dessutom att anslag 8:1 Biståndsverksamhet ökas med 150 miljoner kr i förhållande till vad regeringen föreslagit i budgetpropositionen.

I en reservation tillsammans med företrädarna för Socialdemokraterna och Vänsterpartiet tar vi upp frågan om avräkning av skuldavskrivningar från biståndsramen, vilket enligt min mening innebär en urholkning av biståndet. Miljöpartiets ambition är att avräkningar på sikt inte ska göras inom biståndsramen för att finansiera vare sig skuldavskrivningar eller flyktigmottagning. Bistånd ska användas till att skapa förutsättningar för fattiga människor att förbättra sina levnadsvillkor.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2006/07:1 Budgetpropositionen för 2007 utgiftsområde 7:

1. Riksdagen fastställer biståndsramen för internationellt utvecklings-samarbete till en procent av vid budgettillfället beräknad bruttonationalinkomst (BNI) för 2007 (avsnitt 3.1).
2. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2007 för ramanslaget 8:1 Biståndsverksamhet göra ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 48 530 000 000 kr, inklusive kapitaltillskott till Swedfund International AB efter 2007 (avsnitt 3.8.1).
3. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2007 för ramanslaget 8:1 Biståndsverksamhet besluta om kapitaltillskott om 400 000 000 kr till det statligt ägda bolaget Swedfund International AB (avsnitt 3.8.1).
4. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2007 för ramanslaget 8:1 Biståndsverksamhet besluta om medel för teknisk assistans om 15 000 000 kr att disponeras av Swedfund International AB (avsnitt 3.8.1).
5. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2007 för ramanslaget 8:1 Biståndsverksamhet ställa ut garantier som inklusive tidigare ställda garantier uppgår till högst 12 539 300 000 kr (avsnitt 3.8.1).
6. Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2007 ställa ut garantier för Nordiska investeringsbankens miljöinvesteringslån som inklusive tidigare ställda garantier uppgår till högst 990 000 000 kr (avsnitt 3.7.2).
7. Riksdagen bemyndigar regeringen att lämna ett s.k. villkorslån till Private Infrastructure Development Group (PIDG) Trust om 15 000 000 US dollar, vilket beräknas till ca 120 000 000 kr, att användas till finansiering av riskkapital i Guarantco (avsnitt 3.8.1).
8. Riksdagen anvisar för budgetåret 2007 anslaget under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, såvitt avser anslaget som står till regeringens disposition, enligt följande uppställning:
9. Riksdagen bemyndigar Riksrevisionen att under 2007 för ramanslaget 8:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete göra ekonomiska åtaganden som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför behov av framtida anslag på högst 68 000 000 kr efter 2007 (avsnitt 3.8.6).

10. Riksdagen anvisar för budgetåret 2007 anslag under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd, såvitt avser anslag som är avsett för Riksrevisionen, enligt uppställning under avsnitt 1.

Motioner från allmänna motionstiden hösten 2006

2006/07:U210 av Hans Linde m.fl. (v):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att regeringen starkt ska stödja genomförandet av Sidas handlingsplan.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sidas regleringsbrev behöver skärpas så att arbetet med att inkludera HBT-frågorna i all verksamhet intensifieras.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sidas regleringsbrev bör beakta HBT-personers grundläggande mänskliga rättigheter och deras möjligheter att organisera sig så att Sverige i utvecklingssamarbete tar särskild hänsyn till HBT-personers mänskliga rättigheter.

2006/07:U218 av Luciano Astudillo (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om bättre kvalitet i biståndet.

2006/07:U220 av Luciano Astudillo (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om kraven som Sverige bör ställa på utvecklingsländer för att de ska få bistånd.

2006/07:U221 av Christina Axelsson m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Kooperation och demokratiutveckling i biståndet.

2006/07:U225 av Hans Linde m.fl. (v):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det svenska biståndet ska främja sexuell och reproduktiv hälsa och att 10 % av biståndet ska gå till sexuell och reproduktiv hälsa.

2006/07:U228 av Hans Linde m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att flyktningmottagandet i framtiden inte ska räknas in i den svenska biståndsramen.

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skuldavskrivningar i framtiden inte ska räknas in i den svenska biståndsramen.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige i EU och OECD bör driva kravet att flyktningmottagande och skuldavskrivningar inte räknas som internationella bistånd.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att biståndsmedel icke bör användas för att finansiera EKN:s exportkrediter.

2006/07:U229 av Gunvor G Ericson och Bodil Ceballos (båda mp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att de analyser och strategier som ligger till grund för Sveriges internationella utvecklingssamarbete ska lyfta fram kvinnors och mäns tillgång till sexuell och reproduktiv hälsoservice, inklusive tillgång till preventivmedel, kondomer och materiel som används vid förlossningar och utförandet av säkra aborter.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige ska utarbeta program för att stödja mottagarländer att själva bygga upp ett fungerande system av import eller produktion, kvalitetskontroll och distribution av SRHR-materiel, med ett särskilt fokus på materiel som behövs för att genomföra säkra aborter.

2006/07:U244 av Anita Brodén (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige bör ställa krav på att det svenska biståndet stärker samarbetsländernas demokratiska processer och ländernas egna prioriteringar för att bekämpa fattigdomen.

2006/07:U253 av Peter Eriksson m.fl. (mp):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att det svenska biståndet i större utsträckning ska fokusera på att tillgodose kvinnors tillgång till rent vatten.

2006/07:U258 av Lars Ohly m.fl. (v):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att skuldavskrivningar inte ska belasta biståndsbudgeten eftersom skuldavskrivningar i mycket ringa grad fungerar som medel i fattigdomsbekämpningen och knappast påverkar människors villkor i fattiga länder.

2006/07:U259 av Annika Qarlstson och Erik A Eriksson (båda c):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige bör göra en granskning av svenska fordringar på utvecklingsländer, bilaterala lån och exportkrediter, och deras effekter på målsättningar om demokrati, korruptionsbekämpning, mänskliga rättigheter och miljöhänsyn i berörda utvecklingsländer.

2006/07:U260 av Staffan Danielsson och Erik A Eriksson (båda c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att understödja en jordbrukspolitik för tillväxt i de av Afrikas länder vars utveckling vi särskilt stöder.

2006/07:U261 av Anita Brodén (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att biståndsgivarna i högre utsträckning måste samordna sina insatser.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett program för en ökad kvalitet i biståndet som utgår från demokratiska planer och behov i de fattiga länderna.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om samarbetsländernas ökade ansvar för fattigdomsbekämpningen och ökad demokrati genom ekonomiska och politiska reformer samt behovet av anpassat bistånd, i enlighet med Parisdeklarationen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att som en vägledande princip inte använda biståndsmedel på ett generellt sätt till skuldåtnader eller exportgarantier utan i stället nogsamt pröva från fall till fall.

2006/07:U264 av Rosita Runegrund och Désirée Pethrus Engström (båda kd):

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige inom ramen för biståndspolitiken bör rikta stöd till kampen mot kvinnlig könsstympning.

2006/07:U277 av Rosita Runegrund (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om korruptionsbekämpning inom biståndet.

2006/07:U278 av Rosita Runegrund (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Sverige bilateralt och inom EU ska verka för skärpningar av OECD:s regler med syfte att höja biståndets kvalitet.

2006/07:U279 av Rosita Runegrund (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om volymen av mikrokrediter inom utvecklingssamarbetet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om valutasäkring i samband med att mikrokrediter utreds.

2006/07:U291 av Bodil Ceballos m.fl. (mp):

2. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 7 Internationellt bistånd enligt uppställning:

Anslag	Anslagsförändring
	mnr
8:1 Biståndsverksamhet	+150

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att lyfta bort skuldavskrivningar och flyktingmottagning från biståndsramen.

2006/07:U294 av Birgitta Ohlsson m.fl. (fp):

27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om HBT-frågor i Sveriges bilaterala bistånd.

2006/07:U296 av Christina Axelsson m.fl. (s):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att bibehålla Sveriges bistånd på 1 % av BNI.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vikten av demokrati i biståndsarbetet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att arbeta för ökat kooperativt företagande vid biståndsinsatser.

2006/07:U297 av Monica Green m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om inriktningen av ett särskilt biståndsmål.

2006/07:U300 av Anders Ygeman (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om rätten till facklig organisering.

2006/07:U302 av Désirée Pethrus Engström m.fl. (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om prioritering inom det humanitära biståndet.

BILAGA 2

Regeringens och Miljöpartiets förslag till anslag för år 2007 inom utgiftsområde 7 Internationellt bistånd¹

Belopp i tusental kronor

Anslag	Anslagstyp	Regeringens förslag ²	(mp)
8:1 Biståndsverksamhet	ramanslag	25 930 841	+150 000
8:2 Styrelsen för internationellt ut- vecklingssamarbete (Sida)	ramanslag	622 583	
8:3 Nordiska Afrikainstitutet	ramanslag	14 336	
8:4 Folke Bernadotteakademien	ramanslag	30 828	
8:5 Riksrevisionen: Internationellt utvecklingssamarbete	ramanslag	40 000	
8:6 Institutet för utvärdering av in- ternationellt utvecklingssamarbete	ramanslag	18 000	
Summa		26 656 588	+150 000

¹ Socialdemokraterna har i sin ekonomisk-politiska motion Fi244, som behandlas av finansutskottet, föreslagit en ökning av ramen för utgiftsområde 7 med 1 243 000 000 kr. Partiet har inte lagt fram någon motion med förslag om fördelning på anslagsnivå.

² Förslag avseende anslag 8:5 har lagts fram av Riksrevisionens styrelse.